

แผนยุทธศาสตร์
ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D)

3

ดี ส่งเสริมประชาธิปไตย คุณธรรม ความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด

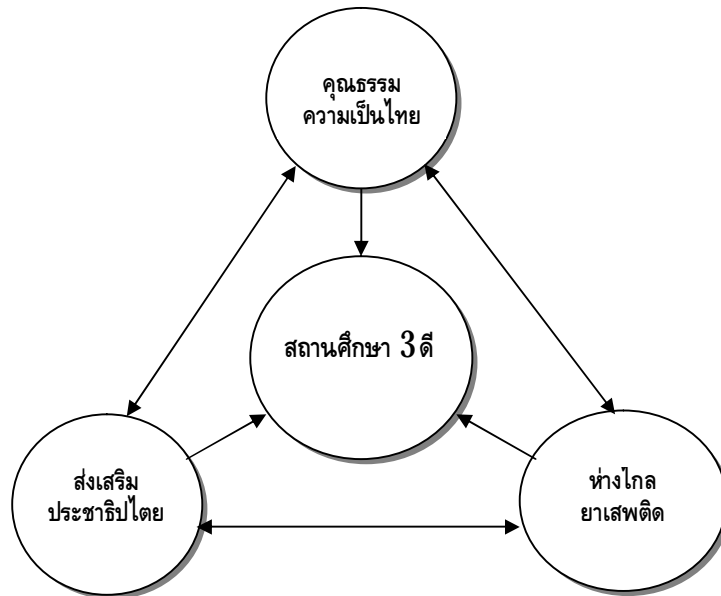
D Democracy , Decency , Drug-

กระทรวงศึกษาธิการ

แผนยุทธศาสตร์ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D)

กรอบแนวคิด

การจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์จึงเปรียบเสมือนเหรียญสองด้านคือ ด้านหนึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาแต่ละช่วงชั้น เพื่อสร้างองค์ความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ มีทักษะการดำรงชีวิตที่เกิดจากการฝึกหัด สามารถใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพ อีกด้านหนึ่งคือเป็นการบ่มเพาะ กล่อมเกลา ปลูกฝัง และปลูกจิตสำนึก เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่ขึ้นในจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด และหน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมจัดการศึกษา จึงมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม โดยการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นภารกิจทั้ง 3 ด้าน (3D) ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย (Democracy) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นไทย (Decency) และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug - Free)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1. ด้านประชาธิปไตย (Democracy) มีความตระหนัก เห็นความสำคัญ ศรัทธา และเชื่อมั่น การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งรังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) มีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม รู้ผิดชอบชั่วดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิต
3. ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug - Free) รู้จักหลีกเลี่ยงห่างไกลยาเสพติด

/ วิสัยทัศน์ ...

วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี 3 ด้าน คือ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. จัดการเรียนรู้ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด
2. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสถานศึกษาสู่ระดับ 3 ดี

ยุทธศาสตร์

1. สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่ดี มุ่งมั่นพัฒนาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
2. มีการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่เน้นการสร้างองค์ความรู้และคุณลักษณะ 3 ดี แก่ผู้เรียน
3. จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการทำงานให้เป็นแบบอย่างที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

ประเด็นยุทธศาสตร์

การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามนโยบาย 3 ดี ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด
2. สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานระดับ 3 ดี ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

1. ร้อยละของจำนวนผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี (ร้อยละ 80)
2. ร้อยละของจำนวนครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีองค์ความรู้และการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี (ร้อยละ 80)
3. ร้อยละของจำนวนสถานศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์คุณภาพระดับ 3 ดี (ร้อยละ 100)
4. ร้อยละของจำนวนสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับ 3 ดี (ร้อยละ 80)
5. ร้อยละของจำนวนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีระบบบริหารจัดการความรู้และให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาจนผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี (ร้อยละ 80)

กลยุทธ์

1. เร่งรัดพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนทุกระดับ
2. จัดการเรียนรู้ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด ในระบบการศึกษา
3. พัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีองค์ความรู้และทักษะการจัดกิจกรรมที่มีคุณภาพ
4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อเพื่อการเรียนรู้
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ 3 ดี

หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ

ส่วนราชการ/ หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
สำนักงานรัฐมนตรี	- ประสานการกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติ - ประสานการติดตาม ผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย
สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย - สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	- กำหนดแผนยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี - จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี - พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ 3 ดี - สนับสนุนให้ระบบเครือข่ายในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน - กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน
สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา	- จัดทำเกณฑ์ประเมินมาตรฐานคุณภาพ 3 ดี ให้เป็นเกณฑ์มาตรฐานระดับประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	- จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี - พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ 3 ดี - สนับสนุนให้ระบบเครือข่ายในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน - กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา	- จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี - พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ 3 ดี - สนับสนุนให้ระบบเครือข่ายในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน - กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	- จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี - พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ 3 ดี - สนับสนุนให้ระบบเครือข่ายในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน - กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาในสังกัด

แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

หลักการ

1. สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด ต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย (Democracy) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug - Free)

2. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่กำหนด ให้เสนอหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายในพื้นที่ พิจารณาคัดเลือกตามลำดับจนถึงกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอรับใบประกาศเกียรติคุณจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

3. เกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี จะพิจารณาคัดเลือกโดยผ่านการรับรองจากคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหรือหน่วยงานในพื้นที่ ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

ขั้นตอนการดำเนินงานคัดเลือกสถานศึกษา 3 ดี

1. จัดทำรายละเอียดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี (3D) โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 มีการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา
- 1.2 มีการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 1.3 ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตนเองและมีผลการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและ

ต่อเนื่อง

- 1.4 ชุมชน องค์กรหรือเครือข่ายในพื้นที่มีส่วนร่วม

2. กำหนดแผนการดำเนินงาน

- 2.1 ประกาศนโยบายและแนวทางการดำเนินโครงการ
- 2.2 จัดกิจกรรมประกวดตราสัญลักษณ์และเรียงความเรื่องนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D)
- 2.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานและคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี
- 2.4 หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายระดับเขตพื้นที่ เขตตรวจราชการ พิจารณาคัดเลือกเพื่อ

ค้นหาสถานศึกษาแบบอย่าง

- 2.5 จัดกิจกรรมนำเสนอผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อขยายผล
- 2.6 มอบหมายผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ และ สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา ตรวจติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมโครงการของสถานศึกษา
- 2.7 ประกาศผลการพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาและจัดพิธีมอบรางวัล

3. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน

- 3.1 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
- 3.2 สร้างการมีส่วนร่วมโดยจัดประกวดตราสัญลักษณ์ ให้นักเรียน นักศึกษา เสนอผลงานเพื่อใช้เป็นเครื่องหมายในการรณรงค์

3.3 ดำเนินการคัดเลือกและประเมินผล โดยมอบหมายความรับผิดชอบในทุกระดับ ดังนี้
ระดับจังหวัด มอบหมายให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ดำเนินการคัดเลือก
และประเมินผลสถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด

ระดับเขตตรวจราชการ มอบหมายให้ สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการ
การศึกษาทุกเขต ดำเนินการคัดเลือกและประเมินผลสถานศึกษาภายในเขตตรวจราชการ โดยมีผู้ตรวจ
ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งผู้แทนขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะกรรมการ

ระดับประเทศ มอบหมายให้ องค์กรหลักและหน่วยงานที่มีสถานศึกษาในสังกัด
ร่วมดำเนินการ โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นฝ่ายเลขานุการ

แนวทางกิจกรรม

เป็นกิจกรรมเชิงลึกที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ ที่มุ่งเป้าหมายทำให้ผู้เรียนมีประชาธิปไตย ต่อต้านการ
ทุจริต ซื่อสัตย์ซายเสียย อยู่ใมนโนสำนึก รู้ผิดชอบชั่วดี มีวิถีปฏิบัติอันดีงามในชีวิตจริง และมีส่วนร่วม
ต่อต้านยาเสพติดอย่างจริงจัง

หลักการจัดกิจกรรม

- 1) กำหนดในแผนงาน/ โครงการประจำปีของสถานศึกษา
- 2) สอดแทรกในเนื้อหาวิชาในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 3) มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน
- 4) ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น

ตัวอย่างกิจกรรม

1. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

- 1) กิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน เช่น เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กิจกรรม อบต.น้อย/ เทศบาลน้อย จัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้
- 2) การดำเนินงานสถานักเรียนนักศึกษา กรรมการนักเรียนนักศึกษา
- 3) การจัดค่ายประชาธิปไตย/ กิจกรรมประชาธิปไตยลงสู่ชุมชน
- 4) การส่งเสริมกิจกรรมสร้างสำนึกความรักชาติ
- 5) นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

2. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย

- 1) กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา วัด ศาสนสถาน และ
ชุมชน เช่น ส่งเสริมครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมจิตอาสา ค่าย
พุทธบุตร พุทธธรรม ค่ายคุณธรรมจริยธรรม จัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศาสนา
- 2) กิจกรรมที่ส่งเสริมการนิยมไทย ประวัติศาสตร์ชาติไทย หรือความภูมิใจในความเป็นไทย
- 3) มีการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

/ 3. กิจกรรม ...

3. กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

- 1) มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การช่วยเหลือแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้จำนวนนักเรียน นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลง
- 2) ส่งเสริมกิจกรรมที่เหมาะสม เช่น กิจกรรมนักเรียนแกนนำ ครูแกนนำ กิจกรรมรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (สถานศึกษาปลอดบุหรี่) กิจกรรม/ชมรม TO BE NUMBER ONE การประกวดดนตรีแข่งขันกีฬา เปิดเวทีให้แสดงออก การจัดนิทรรศการความรู้
- 3) การบริหารจัดการด้านสวัสดิศึกษา เช่น การจัดมุมอับลับตา
- 4) มีแหล่งเรียนรู้ด้านยาเสพติด
- 5) มีการประสานความร่วมมือการดำเนินงานร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น

ระยะเวลาดำเนินการ

1. ประกาศ/เริ่มดำเนินงานตามนโยบาย	มิถุนายน 2552
2. ประกวดตราสัญลักษณ์ /เรียงความ	มิถุนายน-กรกฎาคม 2552
3. จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน/ประกาศใช้	มิถุนายน 2552
4. คัดเลือกสถานศึกษาแบบอย่าง	กันยายน-ตุลาคม 2552
5. ประเมินผล/คัดเลือกสถานศึกษาตามเกณฑ์/มอบรางวัล	กุมภาพันธ์-มีนาคม 2553
